

Dechové cvičení

Hlasové cvičení

Píseň

Rytmické cvičení

Hudební nauka

Opakování

Poslech

Hudební výchova 4. ročník

23. PREZENTACE

Opakování z 3. ročníku

- ◆ nota čtvrtová, osminová, půlová
- ◆ forte, mezzoforte, piano

Hudební nástroje:

- ◆ příčná flétna, zobcová flétna
- ◆ trombon (pozoun)
- ◆ trubka
- ◆ buben velký, malý
- ◆ Rozdělení hudebních nástrojů na dechové, klávesové, strunné a bicí-**úkol**
- ◆ CD 3. ročník BIANKA č. 11 (4:24)

Nekonečná pohádka

(z cyklu Příběhy jedné kapely) - (4:24)

Ilja Hurník

Hlasové desatero

- ◆ 1) Dbej na správné držení těla.
- ◆ 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- ◆ 3) Před „použitím“ hlasivky probud’.
- ◆ 4) Prováděj hlasová cvičení.
- ◆ 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- ◆ 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- ◆ 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- ◆ 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- ◆ 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- ◆ 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.

Dechové cvičení

Představa dynamiky

Předvádění včelíček – před každým „bzučením“ se správně nadechneme

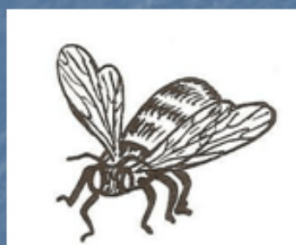
– nádech a na tři doby (i déle) „bzučíme“ dle dynamických znamének:

forte-f

bzzzz

mezzoforte-mf

bzzzz

piano-p

bzzzz

Hlasové cvičení (3 - 5 min.)

Při zpěvu sedíme nebo stojíme s narovnanými zády, nehrbíme se, neopíráme se o lavici, při postoji nám ruce visí volně podél těla nebo jsou mírně vzadu.

Začínáme písničkou „Houpy, houpy“, zpíváme ve stoje, zapneme zvuk písně.

Řekneme si, že jsme zpívali tóny vyšší (zazpíváme je) a tóny nižší (zazpíváme je) .

Zpěv bez doprovodu nástroje. Všichni používáme fonogestiku:

- gesto pro tón vyšší – 5. stupeň- ruka ve výšce úst (pozor ústa nezakrývat)
- gesto pro tón nižší – 3. stupeň- ruka přibližně ve výšce hrudníku

HOU-PY, HOU-PY, KOČKA SNĚDLA KROU-PY,
KO-COUR HRÁCH NA KÁM-NÁCH,
KO-TA-TA SE HNĚ-VA-LA, ŽE JÍM TA-KY NE-DA-LA.

Po přezpívání popěvků naučíme děti další popěvek. Opět ho provázíme fonogestikou. Použijeme obrázek kočky.

„Kočka strakatá měla koťata.

Koťat bylo moc, přejem vám dobrou noc.“

Rytmické cvičení

Rytmické cvičení

Rytmická hra **Na zvonečky**

Rozdělíme děti do tří skupin. Každá skupina bude zvukem i tleskáním vyjadřovat jinak velký zvoneček:

malé zvonky – cinkají potichoučku

$\frac{2}{4}$
cinky - linky

větší zvonky – cinkají hlasitěji

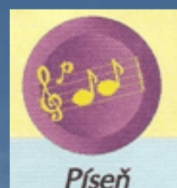
$\frac{2}{4}$
bim - bam

velké zvonky – znějí hlasitě

$\frac{2}{4}$
bom

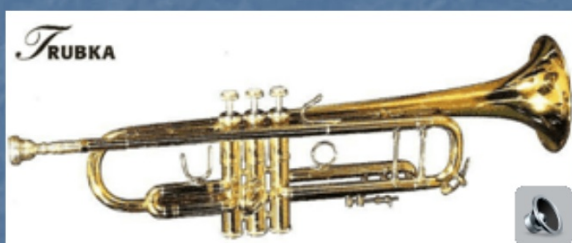
Píseň

Zpíváme společně několik známých písní z minulých hodin (nezávisle na obrázcích): 🎵 🎵
Zařadíme i píseň s pohybovým vyjádřením.

Hudební nástroje

Tento plechový nástroj má nejvyšší Tóny a je nejprůraznější nejdůraznější. Dnešní skladatelé tvoří pro trubku skladby velice náročné jako třeba pro flétnu nebo pro housle, ačkoliv dřív zahrála jen pár tónů, jak je to patrně na začátku nahrávky slyšet. Ve střední části už dokáže zahrát i pěknou melodii. Ta naše trubka je z **mosazi**, jsou však bohatí hudebníci, kteří mají nástroj ze **stříbra** nebo ze **zlata**. Ale na tom nezáleží, důležité je umění hráče. V oblasti jazzu/džezu/ je velmi známý Američan **Louis Armstrong** (4. 8. 1901- 6. 7. 1971), známý také jako vynikající jazzový zpěvák se svým **charakteristickým zastřeným hlasem**.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 8 – 0:40,
klik na obrázek Armstrong - odkaz)

Hudební nástroje

Trubka

Trubka

**„Honem lidi, ke mně!“
Kdekdo už se žene:
To je přece rozkaz
trubky pozlacené.**

**Třeba je to poplach,
třeba někde hoří,
a nebo ji zlobí žáci
na konzervatoři.**

Ilja Hurník

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 8 – 0:40,

Hudební nástroje

Trombon (pozoun)

V orchestru někdy pozorujeme hráče, který pravou rukou posunuje jednu část nástroje ve tvaru písmene U od sebe a k sobě. Je to trombonista (pozounista). Posunováním prodlužuje a zkracuje délku nástroje. Když ho posunutím od sebe prodlouží, ozve se tón hlubší, zkrácením zase tón nižší. Dříve měl celou řadu velikostí, jako mají třeba zobcové flétny, dnes se nejčastěji používá trombon tenorový, který má dostatečně hluboké tóny. Pozouněři, stejně jako hráči na trubku, jsou vítáni všude tam, kde je nějaká slavnost. I oni oznamují fanfárou přítomnost prezidenta. Jako každý nástroj ze skupiny plechových má i trombon nátrubek, který se přikládá k ústům. Na hudební ukázkce trombon umí napodobit žabí kvákání, hraje tóny dlouhé i krátké, dokáže zahrát i pěknou melodii a pochlubí se i hlubokými tóny, jakoby se zlobil. Pro svůj průrazný zvuk se užíval v dávných dobách k troubení na věži třeba na znamení posledního času, dnes je vítáný v symfonickém orchestru, v „dechovce“, v jezzu i v taneční kapele.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 10 – 1:10)

Hudební nástroje

Trombon (pozoun)

Trombon

Trombon se stočil do smyčky, protože, věřte mi, lidičky, roura tak dlouhá by docela až někam do stropu trčela. Trombon je rytíř ve zbrani, však nikdy nikoho nezraní.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 10 – 1:10)

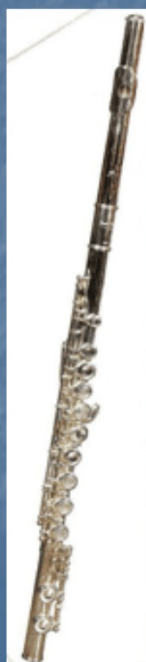
Hudební nástroje

Zobcová flétna

Příčná flétna

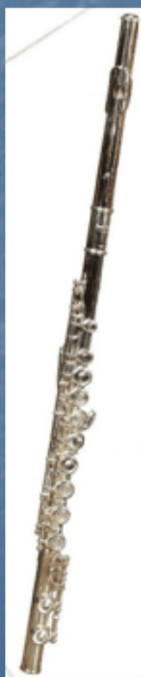

Pikola

Hudební nástroje

Příčná flétna

Zobcová flétna je příbuzná pikoly. Zobcová flétna se drží kolmo od úst, zatímco příčná flétna, o níž mluvíme, se drží rovnoměrně s ústy a dýchá se do ní retným otvorem. Ostatně zobcová flétna, na níž dnes hraje mnoho dětí, se tak nazývá proto, že má v horní části zobec, do nějž se dýchá. Příčná flétna, stejně jako flétny zobcové, neměla původně žádné klapky, nemohla tedy hrát vysoké tóny jako ta dnešní, která jich má plno. Právě pro ty vysoké tóny je pikola a flétna slyšet i ve velikém orchestru.

(CD – Hudební nástroje RAABE č. 2 – 0 : 50)

Hudební nástroje

Klarinet

*K*LARINET

V hlubokých tónech zní temně, ve vysokých tónech zní pronikavě, takže sice dokáže zahrát melodii posmutnělou, ale nejradyji hraje vesele, často také k tanci. Je tělnatější než hoboje, má většinou stejně černou barvu a je na něm plno lesklých klapek. Horní díl, ve kterém je zasunut jeden plátek, se pěkně nazývá hubička, která se dává do úst. Pod ní je část, které se říká soudek, pod ním je ta nejdelší část s klapkami a pod ní je už zakončení klarinetu, které má tvar nálevky. I na pohled je to nástroj pěkný.

Hoboje

*H*OBOJE

klarinet

hoboj

Úkol - přiřad' správné názvy i zvuky k nástrojům.

Klarinet

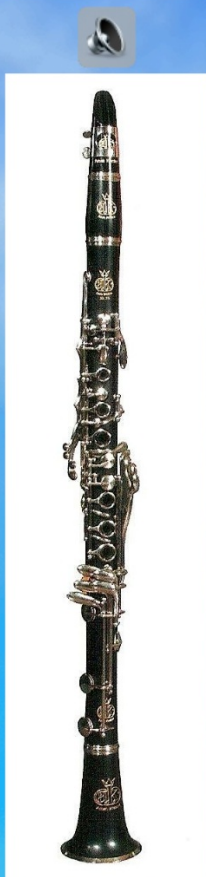
**"Někdo tu má hlas jak med,
jako sladké maliny."
To je jistě klarinet,
jenom on, on jediný.**

**Jak bublinky mýdlové
tóny z něho letí,
co si z pusy stébélkem
vyfukují děti.**

hoboj

klarinet

Řešení - přiřad' správné názvy k nástrojům.

Klarinet

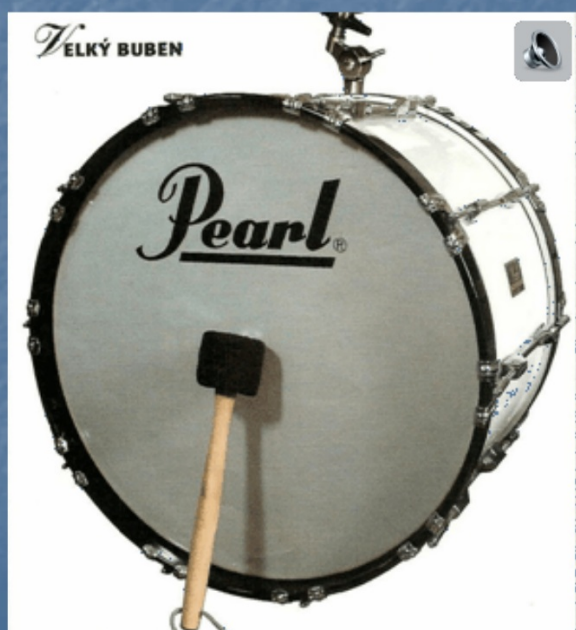
**"Někdo tu má hlas jak med,
jako sladké maliny."
To je jistě klarinet,
jenom on, on jediný.**

**Jak bublinky mýdlové
tóny z něho letí,
co si z pusy stébélkem
vyfukují děti.**

Hudební nástroje

Velký buben

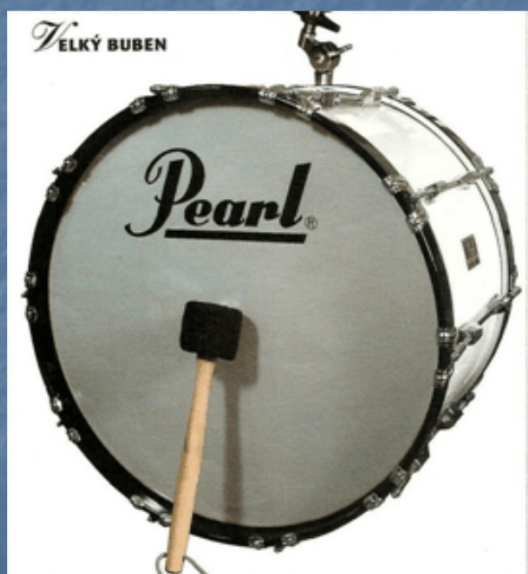
Malý buben

Hudební nástroje

Velký buben

Velký buben je nástroj, který nás už na první pohled upoutává svou mohutností. Je široký až 50 cm a průměr membrány na obou stranách činí 80 cm. Však když se na jeho pravou membránu uhodí poměrně velkou paličkou s měkkou hlavičkou velkou až 8 cm, slyšíme zvuk silný jako hlas hromu, zvláště když ho ještě posílí činely. Doznívá i několik vteřin, takže ho tlumíme přiložením dlaně na membránu, když chceme doznívání zkrátit.

V orchestru stojí na nízkém stojanu, za pochodu se veze na vozíčku, nebo ho má hudebník zavěšený na řemenu přes rameno.

Bicista v taneční nebo jazzové hudbě má kolem sebe celou řadu různých bicích nástrojů, které zaměstnávají jeho ruce, a tak ovládá velký buben na pedálu.

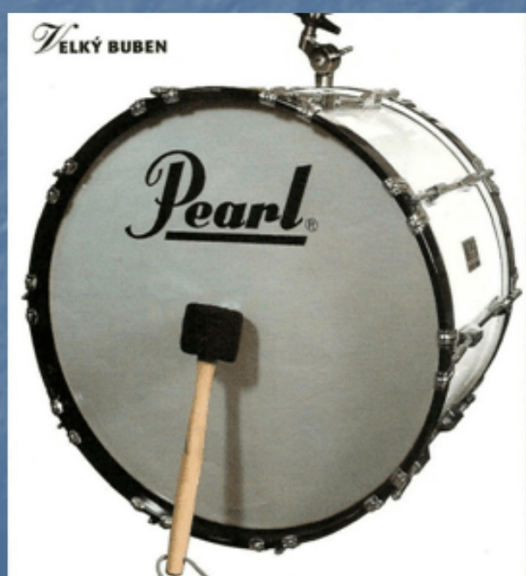

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 31 – 0 : 46)

Hudební nástroje

Velký buben

Velký buben

Zahrál jednou tuze silně,
Že z toho byl hluchý,
Ale hrával stále pilně:
Buch a buch a buchy.

P. Jurkovič

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 31 – 0:46)

Hudební nástroje

Malý buben

Tento často užívaný nástroj má válcovitý tvar vyrobený dříve ze dřeva, nyní nejčastěji z mosazi. V horním a dolním kovovém rámu s napínacími šrouby jsou upevněny blány nebo kůže. Na horní blánu se hraje dřevěnými paličkami, na dolní ozvučné bláně je těsně vedle sebe nataženo až dvacet drátěných spirálovitých strun, které dávají malému bubnu charakteristický zvuk.

Ačkoliv doprovází často rázný pochod, hraje i velmi jemně, když mu to skladatel předepíše. Hráč na pódiu má nástroj upevněn na stojanu, je-li však třeba vojenská hudba v pohybu, má hudebník tento nástroj v rovině břicha a nástroj je upoután na řemenu ke krku.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 30 – 0 : 52)

Hudební nástroje

Malý buben

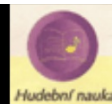
Skáče si palička,
výš už snad nemůže,
bije a virbluje
bubínku do kůže.

Jestli ji natrhne,
těžko se zalátá,
tak jako Frantova
děravá kat'ata.

(CD –Hudební nástroje RAABE č. 30 – 0 : 52)

Hudební nástroje -úkol

Rozděl správně hudební nástroje.

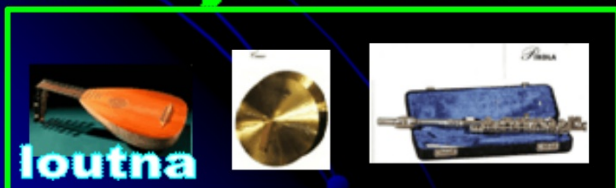
nástroje dechové

nástroje strunné

nástroje klávesové

loutna

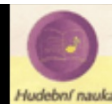
nástroje bicí

mandolína

Hudební nástroje - řešení

Rozděl správně hudební nástroje.

nástroje dechové

nástroje strunné

nástroje bicí

nástroje klávesové

Poslech

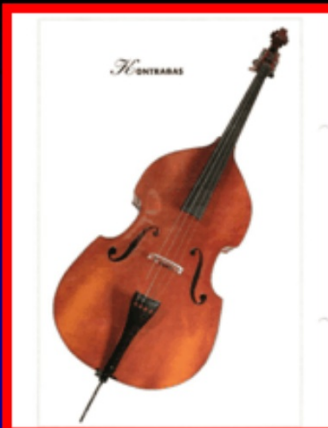
Nekonečná pohádka

(z cyklu Příběhy jedné kapely) - (4:24)

Ilja Hurník

CD 3. ročník BIANKA č. 11 (4:24)

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 4 – učebnice pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 4 pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Program ActivInspire - Studio - knihovna prostředků
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
- *Internetové stránky GOOGLE :*
file:///C:/Documents%20and%20Settings/Administrator/Dokumenty/Hudba/Armstrong.htm

